

19. 4. 2010

B7-0240/2010

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě otázky k ústnímu zodpovězení B7-0206/2010

v souladu s čl. 115 odst. 5 jednacího řádu

o zákazu těžebních technologií používajících kyanid v EU

Chris Davies
za skupinu ALDE

Usnesení Evropského parlamentu o zákazu těžebních technologií používajících kyanid v EU

Evropský parlament,

- s ohledem na článek 191 Smlouvy o fungování Evropské unie,
 - s ohledem na zásadu předběžné opatrnosti stanovenou v Deklaraci z Rio de Janeira o životním prostředí a rozvoji a v Úmluvě o biologické rozmanitosti přijaté v červnu 1992 v Rio de Janeiru,
 - s ohledem na environmentální cíle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/608/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec v oblasti vodní politiky,
 - s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2006/21/ES ze dne 15. března 2006 o nakládání s odpady z těžebního průmyslu, která povoluje používání kyanidu v těžebním průmyslu a stanovuje nejvyšší přípustné koncentrace kyanidu,
 - s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2003/105/ES ze dne 16. prosince 2003, kterou se mění směrnice Rady 96/82/ES (Seveso II) o kontrole nebezpečí závažných havárií s přítomností nebezpečných látek,
 - s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/35/ES ze dne 21. dubna 2004 o odpovědnosti za životní prostředí, podle níž mohou členské státy za určitých podmínek rozhodnout, že provozovatel neponese náklady za škody na životním prostředí,
 - s ohledem na osmnáctiměsíční program španělského, belgického a maďarského předsednictví a na priority tohoto programu v oblasti vodní politiky a biologické rozmanitosti,
 - s ohledem na opatření týkající se zákazu technologií používajících kyanid, která prostřednictvím novely horního zákona č. 44/1988 Sb. v roce 2000 přijala Česká republika, dále na novelu maďarského horního zákona č. 48/1993 z roku 2009, kterou byly těžební technologie využívající kyanid zakázány na území Maďarska, a na německou vyhlášku z roku 2002 zakazující těžbu kyanidovým loužením,
 - s ohledem na otázku položenou dne 17. března 2010 Komisi o zákazu těžebních technologií používajících kyanid v EU (0-0035/2010 - B7-0206/2010),
 - s ohledem na čl. 115 odst. 5 a čl. 110 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že Organizace spojených národů vyhlásila rok 2010 mezinárodním rokem biologické rozmanitosti, a svět by proto měl v roce 2010 učinit kroky k zachování rozmanitosti života na Zemi,
- B. vzhledem k tomu, že kyanid, používaný při těžbě zlata, je vysoce toxickou chemickou

látkou, která je v příloze VIII rámcové směrnice o vodě zařazena mezi hlavní znečišťující látky, a může mít katastrofální a nevratné dopady na lidské zdraví a životní prostředí, a tím i na biologickou rozmanitost,

- C. vzhledem k tomu, že ve společném postoji ministrů životního prostředí České republiky, Maďarska, Polska a Slovenska o udržitelné těžbě, který byl předložen na 14. zasedání ministrů životního prostředí Visegrádské skupiny v Praze dne 25. května 2007, ministři vyjádřili znepokojení ohledně nebezpečných technologií, které se používají či mají používat v těžebních činnostech na různých místech v regionu a které jsou spojeny se závažnými riziky pro životní prostředí s přeshraničními důsledky;
- D. vzhledem k tomu, že v sofijské Úmluvě pro ochranu a udržitelné využívání Dunaje se smluvní strany zavázaly, že kromě prioritních nebezpečných látek podle rámcové směrnice o vodě je třeba jako nebezpečnou látku klasifikovat také kyanid,
- E. vzhledem k tomu, že za posledních 25 let došlo v celosvětovém měřítku k více než 30 závažným nehodám, při nichž došlo k úniku kyanidu, a neexistuje žádná skutečná záruka, že k těmto nehodám znovu nedojde, zejména vezmeme-li v úvahu stupňující se výskyt extrémních meteorologických podmínek, mimo jiné vydatných a častých srážek, jak jej předvídá 4. hodnotící zpráva Mezivládního panelu pro změnu klimatu,
- F. vzhledem k tomu, že v některých členských státech EU se dosud plánují nové velké projekty těžby zlata v povrchových dolech s použitím kyanidových technologií v hustě osídlených oblastech, což představuje velké hrozby pro lidské zdraví a životní prostředí,
- G. vzhledem k tomu, že podle rámcové směrnice o vodě jsou členské státy povinny dosáhnout a zachovávat dobrý stav vodních zdrojů a zabránit jejich znečištění nebezpečnými látkami, avšak vzhledem k tomu, že kvalita vody může také záviset na kvalitě vody v příslušném povodí, které leží na území sousedních zemí, v nichž probíhá těžba s použitím technologií používajících kyanid,
- H. vzhledem k tomu, že přeshraniční dopady nehod, při nichž dochází k úniku kyanidu, zejména vzhledem ke kontaminaci povodí velkých řek a zdrojů podzemních vod, podtrhují nutnost zaujmout na úrovni EU společný přístup k těžbě s použitím kyanidu, která představuje závažnou hrozbu pro životní prostředí,
- I. vzhledem k tomu, že stále nebyla zavedena pravidla obezřetnosti a patřičné finanční záruky a že uplatňování stávajících právních předpisů upravujících těžbu s použitím kyanidu stále závisí na výkonných pravomocích členských států, takže je jen otázkou času a lidské nedbalosti, kdy dojde k nehodě,
- J. vzhledem k tomu, že směrnice o odpadech z těžebního průmyslu dosud nebyla v některých členských státech plně provedena,
- K. vzhledem k tomu, že těžba s použitím kyanidu vytváří jen málo pracovních míst a pouze na období 8 až 16 let a nese s sebou riziko ohromných přeshraničních ekologických škod, přičemž tyto škody zpravidla nehradí odpovědné těžbařské společnosti, které většinou zmizí či zkrachují, ale stát, tj. daňoví poplatníci,

- L. vzhledem k tomu, že těžařské společnosti nemají dlouhodobé pojištění, které by krylo náklady vzniklé v případě nehody či závady,
- M. vzhledem k tomu, že k získání dvou gramů zlata je třeba vytěžit tunu nízkokvalitní rudy, a v místě těžby tak zůstává obrovské množství hlušiny, přičemž 25–50 % zlata nakonec zůstane v této hlušině; vzhledem k tomu, že velké těžební projekty, jež používají kyanidové technologie, spotřebují ročně miliony kilogramů kyanidu sodného, jehož přeprava a skladování samy o sobě představují v případě nehody riziko katastrofických důsledků,
- N. vzhledem k tomu, že pro těžbu pomocí kyanidu existují alternativy, které by mohly nahradit technologie využívající kyanid,
- O. vzhledem k tomu, že v celé Evropě dochází k mohutným protestům veřejnosti proti probíhajícím těžebním projektům s použitím kyanidu, do nich nejsou zapojeni pouze jednotliví občané, místní komunity a nevládní organizace, ale také o státní organizace, vlády a politici,
1. domnívá se, že cílů EU stanovených v rámcové směrnici o vodě, tj. docílit dobrého chemického stavu a chránit vodní zdroje, a ochrany biologické rozmanitosti lze dosáhnout pouze tehdy, pokud těžební technologie využívající kyanid nebudou povoleny;
 2. vyzývá Komisi, aby navrhla úplný zákaz těžebních technologií používajících kyanid v EU do konce roku 2011, neboť to je jediný bezpečný způsob, jak chránit naše vodní zdroje a ekosystémy před znečištěním kyanidem z těžebních činností;
 3. bere na vědomí relevantní iniciativy v rámci EU a OSN a důrazně vybízí k uplatňování bezpečnějších těžebních alternativ, zejména těch, jež nevyužívají kyanid;
 4. vyzývá Komisi a členské státy, aby do doby, než vstoupí v platnost všeobecný zákaz, nepodporovaly, ať už přímo či nepřímo, žádné těžební projekty, které využívají kyanidové technologie v EU, a neposkytovaly žádnou podporu takovým projektům ani ve třetích zemích;
 5. vyzývá Komisi, aby předložila návrh na změnu platných předpisů v oblasti nakládání s odpady z těžebního průmyslu, kterou by byla zavedena povinnost všech provozovatelů uzavřít povinné pojištění náhrady škod a uhradit veškeré náklady na obnovu původního ekologického a chemického stavu v případě nehody či závady;
 6. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a vládám a parlamentům členských států.